

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2019. GODINU**

"GRADITELJ" a.d. Teslić

Banja Luka, april, 2020. godine

SADRŽAJ:

Izvještaj nezavisnog revizora	1-3
Bilans stanja	4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o promjenama na kapitalu	6
Bilans tokova gotovine	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8-23

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini Društva i Upravnom odboru "GRADITELJ" a.d. Teslić

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja „GRADITELJ” a.d. Teslić (u daljem tekstu „Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za izražavanje mišljenja

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti, prema navedenim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju u pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva, u skladu sa Etičkim kodeksom IESBA za profesionalne računovođe (Kodeks IESBA), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše ostale etičke obaveze u skladu s tim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za pružanje osnove za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u vršenju revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cijelini. Prilikom formiranja mišljenja nismo izražavali posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinitu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za interne kontrole neophodne da bi se omogućilo sastavljanje i objektivna prezentacija finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, ako je primjenjivo,

pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje, odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj nezavisnog revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih procedura koje su odgovarajuće za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog uslijed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog uslijed greške, jer kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešne interpretacije, lažne iskaze, kao i zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo osmisili revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrol Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i prihvatljivost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja, kao računovodstvene osnove, od strane rukovodstva, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo postoji li materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, u obavezi smo da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prouzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, te razmatramo prikazuju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na takav način na koji se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog u vezi sa planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Licima ovlašćenim za upravljanje obezbjeđujemo izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji čiji je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milica Šnik Kotur.

Društvo za reviziju
»CONTROL REVIEW« d.o.o.
Banja Luka,
27.04.2020.godine

Ovlašćeni revizor
mr Milica Šnik Kotur

BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU)
Na dan 31. decembra 2019. godine
(U konvertibilnim markama)

Pozicija	Napomene	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
Aktiva			
Stalna sredstva		1.837.349	1.934.514
Zemljište	4.1, 1	719.842	719.842
Gradevinski objekti	4.1, 4.2, 1	260.387	279.681
Postrojenja i oprema	4.1, 4.2, 1	857.120	934.991
Tekuća sredstva		5.515.118	5.544.862
Zalihe materijala	4.3, 2	599.631	536.842
Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	4.3, 2	3.117.843	2.571.982
Zalihe gotovih proizvoda	4.3, 2	437.620	578.566
Zalihe robe	4.3, 2	94.828	75.148
Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	4.3, 2	-	182.227
Dati avansi	4.3, 2	22.323	46.049
Kupci u zemlji	4.4, 3	532.365	551.026
Kupci u inostranstvu	4.4, 3	372.890	372.891
Druga kratkoročna potraživanja	4.4, 3	15.679	12.789
Gotovina	4.5, 4	44.014	212.835
Porez na dodatu vrijednost	4.4, 3	2.912	1.677
Aktivna vremenska razgraničenja	4.6, 5	275.013	402.830
Poslovna aktiva		7.352.467	7.479.376
Vanbilansna aktiva		1.239.762	558.036
Ukupna aktiva		8.592.229	8.037.412
 Pasiva			
Kapital		1.216.561	1.536.158
Osnovni kapital	5.1, 6	1.086.885	1.086.885
Rezerve	5.1, 6	70.169	67.599
Nerasporedeni dobitak	5.1, 6	59.507	381.674
Dugoročne obaveze		833.235	626.261
Dugoročni krediti	5.2, 7	833.235	626.261
Kratkoročne obaveze		5.302.671	5.316.957
Kratkoročne finansijske obaveze	5.3, 8	3.431.531	3.129.396
Primljeni avansi	5.4, 9	161.082	342.123
Dobavljači u zemlji	5.4, 9	1.006.932	1.117.029
Dobavljači iz inostranstva	5.4, 9	-	-
Obaveze za zarade i naknade zarada	5.4, 9	213.767	224.287
Druge obaveze	5.4, 9	313.153	118.108
Porez na dodatu vrijednost	5.4, 9	7.065	46.472
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	5.4, 9	5.373	5.837
Obaveze za porez na dobitak	5.4, 9	4.056	2.027
Pasivna vremenska razgraničenja	5.6, 10	159.712	331.678
Poslovna pasiva		7.352.467	7.479.376
Vanbilansna pasiva	20	1.239.762	558.036
Ukupna pasiva		8.592.229	8.037.412

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU)
Za godinu koja se završava 31. decembru 2019. godine
(U konvertibilnim markama)

	Napomene	Tekuća godina	Prethodna godina
Poslovni prihodi		4.594.210	5.232.306
Prihodi od prodaje robe	6.1.1, 11	249.740	351.187
Prihodi od prodaje učinaka	6.1.1, 11	3.928.260	3.552.882
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	6.1.1, 11	404.914	1.287.069
Ostali poslovni prihodi	6.1.1, 11	11.296	41.168
Poslovni rashodi		4.388.072	5.081.781
Nabavna vrijednost prodate robe	6.1.2, 12	157.904	168.549
Troškovi materijala	6.1.2, 12	1.783.071	2.378.428
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	6.1.2, 12	1.269.660	1.340.854
Troškovi proizvodnih usluga	6.1.2, 12	926.810	908.238
Troškovi amortizacije i rezervisanja	6.1.2, 12	160.712	171.346
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	6.1.2, 12	73.393	94.164
Troškovi poreza	6.1.2, 12	13.800	17.288
Troškovi doprinosa	6.1.2, 12	2.722	2.914
Poslovni dobitak		206.138	150.525
Finansijski prihodi		11.196	27.561
Prihodi od kamata	6.2.1, 13	-	373
Pozitivne kursne razlike	6.2.1, 13	-	133
Ostali finansijski prihodi	6.2.1, 13	11.196	27.055
Finansijski rashodi		157.172	133.455
Rashodi kamata	6.2.2, 14	157.098	133.340
Negativne kursne razlike	6.2.2, 14	74	115
Dobitak redovne aktivnosti		60.162	44.631
Ostali prihodi		28.625	16.811
Prihodi od smanjenja obaveza i ostali nepomenuti prihodi	6.3.1, 15	28.625	16.811
Ostali rashodi		19.613	236
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	6.3.2, 16	840	-
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha i ostali rashodi	6.3.2, 16	18.773	236
Dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		9.012	16.575
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		-	-
Dobitak prije oporezivanja		69.174	61.206
Tekući i odloženi porez na dobit		9.667	9.801
Neto dobitak perioda		59.507	51.405
Ukupni prihodi		4.634.031	5.276.678
Ukupni rashodi		4.564.857	5.215.472

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembar 2019. godine
(U konvertibilnim markama)

	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Nerasporedeni gubitak/dobitak	Ukupno
Stanje, 1. januar 2018. godine	1.086.885		64.995	332.873	1.484.753
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				51.405	51.405
Neto dobici/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka			2.604	(2.604)	-
Stanje na dan 31.decembar 2018.godine	1.086.885		67.599	381.674	1.536.158
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				59.507	59.507
Neto dobici/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka			2.570	(381.674)	(379.104)
Stanje, 31. decembar 2019. godine	1.086.885		70.169	59.507	1.216.561

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE (IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE)
Za godinu koja se završava 31.decembra 2019. godine
(U konvertibilnim markama)

	Godina koja se završava 31. decembar 2019.	Godina koja se završava 31.decembar 2018.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.002.674	4.479.763
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	4.002.674	4.411.034
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	-	68.729
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.185.199	5.211.993
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	2.697.488	3.735.227
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostali ličnih rashoda	1.280.180	1.333.625
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	157.098	133.340
Odlivi po osnovu poreza na dobit	4.056	9.801
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	46.377	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	182.525	732.230
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	7.144.008	8.118.624
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	1.003.935	233.976
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	6.140.073	7.884.648
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	7.130.304	7.208.473
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	796.960	231.707
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	6.153.344	6.880.266
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	180.000	96.500
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	13.704	910.151
UKUPAN PRILIV GOTOVINE	11.146.682	12.598.387
UKUPAN ODLIV GOTOVINE	11.315.503	12.420.466
Neto priliv gotovine	-	177.921
Neto odliv gotovine	168.821	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	212.835	34.914
Gotovina na kraju obračunskog perioda	44.014	212.835

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. Finansijski izvještaji Društva za period 01.01.2019. do 31.12.2019. godine su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i ostalim važećim propisima.

1.2. Odgovorno lice za sastavljanje finansijskih izvještaja:

1. Milorad Vuković, direktor

1.3. Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva. Elemeni u finansijskim izvještajima su vrednovani po osnovu nabavne vrijednosti, tekućeg troška, fer vrijednosti i sadašnje vrijednosti.

1.4. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko centralnog programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu odgovorno formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.5. Interna kontrola nije organizovana kao poseban organizacioni deo i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mesta.

1.6. Računovodstvena evidencija bazirana je sledećim računovodstvenim propisima:

- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (»Službeni glasnik Republike Srpske«, 94/15),
- Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja,
- Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 106/15),
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 63/16), Pravilnik o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama u kapitalu (»Službeni glasnik Republike Srpske« 49/15).

Upravni odbor Društva je usvojio Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama u maju 2009. godine.

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su iskazani u konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini

Na osnovu člana 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Društvo je razvrstano u srednje pravno lice.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Preduzeće za inženjering »GRADITELJ« Teslić je osnovano 1947. godine sa sjedištem u Tesliću.

Na osnovu rješenja Osnovnog suda u Doboju broj: U/I-432/2001 od 03.08.2001.godine izvršen je upis promjene svojine dijela državnog kapitala i promjene oblika organizovanja u akcionarsko društvo za inženjering »GRADITELJ« Teslić.

Rješenjem Osnovnog suda u Doboju broj: U/I-434/2005 od 30.06.2005. godine izvršen je upis promjene svojine preostalog dijela državnog kapitala.

Rješenjem Osnovnog suda u Doboju broj: U/I-534/2005 od 26.08.2005.godine izvršen je upis usklađivanja djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja (»Službeni glasnik«, broj 113/04).

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Doboju broj: 60-0-Reg-11-000 623 od 09.12.2011. godine izvršen je upis usklađivanja organizacije i akata sa odredbama Zakona o privrednim društvima (»Sl. glasnik RS« broj 127/2008, 58/2009 i 100/2011) i usklađivanja sa Uredbom o klasifikaciji djelatnosti Republike Srpske (»Sl. glasnik RS« broj 119/2010). Sjedište Društva je u Tesliću, ulica Kralja Petra I bb.

U sudskom registru su upisane slijedeće djelatnosti:

- 08.11 Vađenje ukrasnog kamena i kamena za građevinarstvo,
- 08.12 Djelatnosti kopova šljunka i pijeska; vađenje gline i kaolina,
- 23.61 Proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo,
- 23.63 Proizvodnja gotove betonske smjese,
- 41.20 Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada,
- 42.99 Izgradnja ostalih objekata niskogradnje,
- 43.11 Uklanjanje objekata,
- 43.12 Prijemni radovi na gradilištu,
- 43.91 Podizanje krovnih konstrukcija i pokrivanje krovova,
- 71.11 Arhitektonske djelatnosti i ostalo.

Prema Obavještenju o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnosti Republičkog zavoda za statistiku Banja Luka broj: 11759 od 03.01.2012. godine, osnovna djelatnost Društva je pod šifrom: 41.20- Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada.

Matični broj Društva je 1055488. Registracija Društva kao poreskog obveznika kod Poreske uprave Republike Srpske je izvršena pod brojem 4401298710004. Registracija obveznika poreza na dodatu vrijednost je izvršena kod Uprave za indirektno oporezivanje Banja Luka pod brojem 401298710004.

U toku 2019.godine najznačajniji prihodi Društva su ostvareni obavljanjem pretežne djelatnosti.

Prema evidencijama stručnih službi, prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca na dan bilansiranja je 97. Direktor Društva je Milorad Vuković.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomski politika zemlje i ekonomski prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obaveznost procjenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procjenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlaže razlog promjene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobici.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahtijeva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmjeravanje rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvrjeđenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCJENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procjenjivanja.

3.1.7. NAČELO IDENTITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCJENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema. U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvrjeđenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja i opreme uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod

uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

4.2. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište je nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je linearni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Prilikom obračuna amortizacije za 2019. godinu korištene su slijedeće stope amortizacije:

- Građevinski objekti	1,30 % do 3,33 %
- Oprema	6,00 % do 25,00 %

4.3. ZALIHE I DATI AVANSI

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe nedovršene proizvodnje, zalihe gotovih proizvoda i zalihe robe, stalna sredstva namijenjena prodaji.

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata faktturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda procenjuju se po cijeni koštanja ili neto prodajnoj cijeni ako je ona niža. Cijena koštanja obuhvata troškove proizvodnje i srazmerni dio opštih troškova proizvodnje.

Neto prodajna cijena je prodajna cijena na dan procjene umanjena za dažbine, troškove prodaje, kao i za troškove dovršavanja proizvoda u slučaju nedovršene proizvodnje.

4.4. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje i druga kratkoročna potraživanja.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Dospjela nenaplaćena potraživanja od dužnika kojima je na dan bilansiranja protekao rok naplate od 120 dana, ispravljaju se u cijelosti.

4.5. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: poslovni računi i blagajna. Gotovina se procjenjuje po nominalnoj vrijednosti. Depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansiranja.

4.6. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unapred plaćene troškove, potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

U kapital spadaju: osnovni kapital, zakonske i statutarne rezerve, neraspoređeni dobitak tekuće godine i ranijih godina. Kapital se unosi u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

5.2. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: dugoročni krediti u zemlji.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.3. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita i dugoročnih obaveza koji dospijevaju za plaćanje do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze. Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.4. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveza za učešće u dobitku i obaveza za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

5.5. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobitak.

5.6. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

6. PRIHODI I RASHODI

6.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

6.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje robe,
- prihodi od prodaje učinaka,
- prihodi iz namjenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi.

Poslovni prihodi koriguju se na više za povećanje vrijednosti zaliha učinaka i na niže za smanjenje vrijednosti zaliha učinaka.

6.1.2. Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodane robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

6.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

6.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata, pozitivne kursne razlike i ostali finansijski prihodi.

6.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata, negativne kursne razlike i ostali finansijski rashodi.

6.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

6.3.1. Ostale prihode čine: prihodi po osnovu smanjenja obaveza i ostali prihodi.

6.3.2. Ostale rashode čine: rashodi po osnovu otpisa potraživanja i zaliha, rashodi po osnovu manjka i ostali rashodi.

7.1. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak se obračunava u skladu sa Zakonom o porezu na dobit (»Službeni glasnik Republike Srpske«, broj: 94/15, 1/17 i 58/19). Poreska osnovica se utvrđuje poreskim bilansom i poreskom prijavom a poreska stopa je 10 % od iznosa dobitka utvrđenog u poreskom bilansu.

1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	U KM Ukupno
Nabavna vrijednost:				
Stanje na početku godine	719.842	1.368.680	6.055.203	8.143.725
Povećanja:	0	0	63.547	63.547
Nove nabavke	0	0	63.547	63.547
Smanjenja:	0	0	0	0
Stanje na kraju godine	719.842	1.368.680	6.118.750	8.207.272
Kumulirana ispravka vrijednosti:				
Stanje na početku godine	0	1.088.999	5.120.212	6.209.211
Povećanja:	0	19.294	141.418	160.712
Amortizacija	0	19.294	141.418	160.712
Stanje na kraju godine	0	1.108.293	5.261.630	6.369.923
Neto sadašnja vrijednost:				
31.12.2019. godine	719.842	260.387	857.120	1.837.349
Neto sadašnja vrijednost:				
31.12.2018. godine	719.842	279.681	934.991	1.934.514

Nekretnine Društva se nalaze u KO Teslić Grad. Društvo ima zadovoljavajuće dokaze o vlasništvu nad nekretninama (zemljištu i građevinskim objektima).

U tekućoj godini nije bilo novih nabavki nekretnina. Izvršen je obračun amortizacije građevinskih objekata u iznosu od 19.294 KM.

U tekućoj godini su izvršena ulaganja u nabavku opreme u iznosu od 63.547 KM. Najveći iznos nabavki se odnosi na nabavku traktora i građevinske opreme.

Društvo je formiralo stručnu komisiju za procjenu vrijednosti stalne imovine a očekuje se da će procjena biti završena u narednoj godini.

Na nekretninama Društva uknjiženo je založno pravo radi obezbjeđenja novčanog potraživanja od poslovnih banaka vezano za korištene dugoročne kredite.

2. ZALIHE I DATI AVANSI

	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.	U KM
1. Materijal	599.631	536.842	
2. Nedovršena proizvodnja	3.117.843	2.571.982	
3. Gotovi proizvodi	437.620	578.566	
4. Roba	94.828	75.148	
5. Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	0	182.227	
I Zalihe - ukupno (1 do 5)	4.249.922	3.944.765	
1. Bruto dati avansi	22.323	46.049	
II Dati avansi - ukupno	22.323	46.049	
III ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	4.272.245	3.990.814	

Zalihe materijala čini osnovni materijal, rezervni dijelovi, gorivo i mazivo, autodijelovi, sitan inventar, HTZ oprema i kancelarijski materijal.

Društvo nema formirane evidencije za obračun troškova i učinaka u okviru kojih se vrši analitičko evidentiranje kretanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda. Sve evidencije vezane za izgradnju objekata i izvršenih usluga se nalaze analitički u glavnoj knjizi. Popisom su utvrđene zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na dan bilansiranja a one odgovaraju stanju zaliha u glavnoj knjizi.

Zaliha nedovršene proizvodnje koje na dan bilansiranja iznose 2.545.530 KM se odnose na stambene zgrade koja je u izgradnji u Kotor Varošu. Nedovršene usluge su formirane u tekućoj godini u iznosu od 572.313 KM koliko su iskazane i na dan bilansiranja..

Zalihe gotovih proizvoda se odnose na završene stanove i garaže u iznosu od 437.620 KM za koje postoji analitička evidencija, i betonske elemente, tampone i agregat u iznosu od 167 KM.

Zalihe robe se odnose na robu u prodavnici građevinskog materijala a stanje u glavnoj knjizi se slaže sa stanjem utvrđenim popisom na dan bilansiranja u iznosu od 94.828 KM.

U toku 2018. godine izvršeno je uknjižavanje stalnih sredstava namijenjenih prodaji u iznosu od 182.227 KM. U toku 2019. godine izvršena je prodaja ovih sredstava.

3. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	Kupci u zemlji	Kupci u inostranstvu	Druga kratkoročna potraživanja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	572.255	372.891	12.789	1.677	959.612
Bruto stanje na kraju godine	550.846	372.890	15.679	2.912	942.327
Ispravka vrijednosti na početku godine	21.229	0	0	0	21.229
Ispravka vrijednosti na kraju godine	18.481	0	0	0	18.481
NETO STANJE					
31.12.2019. godine	532.365	372.890	15.679	2.912	923.846
31.12.2018. godine	551.026	372.891	12.789	1.677	938.383

U 2019. godini potraživanja od kupaca su formirana po osnovu fakturisanja izvedenih građevinskih radova po privremenim i konačnim situacijama, isporučenog betona i izvršenog prevoza betona, prodaje stanova i garaža, materijala, robe, izvršenih usluga.

U cilju usklajivanja stanja sa kupcima u zemlji Društvo je poslalo Izvode otvorenih stavki sa stanjem na dan 31.10.2019. godine kojima su potvrđena iskazana stanja potraživanja u značajnom procentu.

Potraživanja od kupaca u inostranstvu iznose 372.890 KM i odnose se na sledeće kupce: Ratko Mitrović Dedinje d.o.o. Beograd, Ratko Mitrović d.o.o. Podgorica i GP Gemax d.o.o. Beograd. Ispravka potraživanja od ino kupaca iznosi 8.101KM.

Privredni sud u Beogradu je 19.06.2014. godine donio Rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad ino kupcem Ratko Mitrović Dedinje d.o.o. Beograd. Društvo je svoja potraživanja prijavilo a postupak stečaja još nije okončan.

Druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 15.761 KM se odnose na potraživanja po osnovu refundacija bolovanja u iznosu od 9.361 KM i potraživanja od Zavoda za zapošljavanje u iznosu od 6.400 KM iz prethodnog perioda.

4. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Poslovni računi - domaća valuta	43.310	212.330
2. Poslovni računi - strana valuta	154	154
3. Blagajna - domaća valuta	550	351
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno (1 do 3)	44.014	212.835

"Društvo ima otvorene aktivne račune u sledećim bankama: UniCredit bank a.d. Banja Luka, Addiko bank a.d. Banja Luka, Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, Nova banka a.d. Banja Luka, Sberbank a.d. Banja Luka, NLB banka a.d. Banja Luka i ZiraatBank BH d.d. Sarajevo. Salda gotovine su potvrđena putem Izvoda otvorenih stavki.

5. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	275.013	402.830
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	275.013	402.830

Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 93.295 KM se odnose na obračunate kamate koje dospijevaju za naplatu po isteku obračunskog perioda. Kamata je obračunata na dugoročne kredite kod Nova banka a.d. Banja Luka, NLB banka a.d. Banja Luka i Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo. U toku 2019. godine smanjena su aktivna vremenska razgraničenja po navedenom osnovu za 19.276 KM a povećana su za 90.664 KM.

Ostala vremenska razgraničenja u iznosu od 154.173 KM se odnose na avansne fakture vezane za preplate kupaca fizičkih lica a iznos od 19.565 KM se odnosi na vrijednost budućih nabavki. U toku 2019. godine izvršeno je smanjenje aktivnih vremenskih razgraničenja po osnovu avansnih faktura u iznosu od 355.345 KM a uknjižavanje po osnovu avansnih faktura u tekućoj godini je iznosilo 154.173 KM.

6. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Akcijski kapital	1.086.885	1.086.885
I. Osnovni kapital - ukupno	1.086.885	1.086.885
1. Zakonske rezerve	70.169	67.599
II. Rezerve - ukupno	70.169	67.599
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0	330.269
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	59.507	51.405
III. Neraspoređeni dobitak (1 i 2)	59.507	381.674
KAPITAL (I do III)	1.216.561	1.536.158

Najznačajniju stavku kapitala čini osnovni kapital koji je predstavljen akcijskim kapitalom. Akcijski kapital je podijeljen na 1.086.885 običnih akcija klase A, nominalne vrijednosti 1 KM za jednu akciju. Prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpске, koji vodi knjigu akcionara, ukupan broj akcionara na dan 02.06.2018. godine je 331. Struktura akcionara je slijedeća:

Vuković Milorad, Teslić	85,76 %
<u>Ostali akcionari</u>	<u>14,24 %</u>
Ukupno	100,00 %

Na osnovu odluke Skupštine akcionara broj: 192-OS/2019 od 09.04.2019. godine izvršena je raspodjela neraspoređene dobiti po Završnom računu za 2018. godinu od 51.405 KM i to 5 % u zakonske rezerve 2.570 KM a ostatak u iznosu od 48.835 KM na neraspoređenu dobit. Odlukom broj: 193-OS/2019 od 09.04.2019. godine izvršena je raspodjela neraspoređene dobiti iz ranijih godina u iznosu od 379.104 KM na dividendu.

Društvo je ostvarilo dobit tekuće 2019. godine u iznosu od 59.507 KM.

7. DUGOROČNE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Dugoročni krediti u zemlji	833.235	626.261
I Dugoročne finansijske obaveze - ukupno	833.235	626.261

U 2013. godini Društvo je zaključilo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Novom bankom a.d. Banja Luka, broj 5550000004837311 od 21.05.2013. godine na iznos od 1.000.000 KM sa rokom otplate od 84 mjeseca. Kamatna stopa u trenutku zaključenja ovog Ugovora iznosi 5,40 % godišnje. Stanje dugoročnih obaveza na dan bilansiranja iznosi 0,00 KM. Društvo je izvršilo prenos obaveza koje dospijevaju za naplatu do jedne godine na kratkoročne obaveze u iznosu od 78.767 KM.

Sredstvo obezbjedenja kredita je založno pravo - hipoteka narednog reda na poslovni objekat sa pripadajućim zemljištem u vlasništvu Društva označene kao 1702/1 ukupne površine 2259 m² i odnosi se na zemljište uz privrednu zgradu površine 1.589 m², pomoćna zgrada u privredi 31 m² i poslovna zgrada u privredi 639 m², sve upisano u ZK uložak broj 2327 KO

Teslić grad. Procijenjena vrijednost nekretnina je 1.067.585 KM. Sredstvo obezbjeđenja kredita je i založno pravo-hipoteka I reda na pomoći objekat u privredi u vlasništvu Društva označen kao 1705/0 čija je ukupna površina 1.999 m² i odnosi se na zemljište uz privrednu zgradu površine 1.672 m², poslovna zgrada u privredi 126 m² i pomoćna zgrada u privredi 201 m², sve upisano u ZK uložak broj 25 KO Teslić grad. Procijenjena vrijednost nekretnina je 263.000 KM.

Društvo je u 2015. godini skloplilo Ugovor sa ZiraatBank BH d.d. Sarajevo na iznos od 107.571 KM na period otplate od 55 mjeseci uz kamatnu stopu od 3,49 %. Stanje dugoročnih obaveza na dan bilansiranja iznosi 0,00 KM. Društvo je izvršilo prenos obaveza koje dospijevaju za naplatu do jedne godine na kratkoročne obaveze u iznosu od 6.358 KM.

Društvo je 25.02.2016. godini zaključilo Ugovor o dugoročnom kreditu broj 1862814580251565 sa Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo na iznos od 292.429 KM (149.516,78 EUR) na period otplate od 48 mjeseci uz kamatnu stopu od 3,49 % godišnje. Stanje dugoročnih obaveza na dan bilansiranja iznosi 0,00 KM. Društvo je izvršilo prenos obaveza koje dospijevaju za naplatu do jedne godine na kratkoročne obaveze u iznosu od 13.070 KM.

Društvo je 18.07.2017. godine zaključilo Ugovor o dugoročnom kreditu za refinansiranje broj: 5550000034159829 sa Novom bankom a.d. Banja Luka na iznos od 400.000 KM na period otplate od 36 mjeseci uz promjenjivu kamatnu stopu. Sredstva obezbjeđenja kredita su bjanko potpisane i ovjerene mjenice i nalozi za plaćanje kao i hipoteka na nekretninama. Stanje dugoročnih obaveza na dan bilansiranja je 0,00 KM. Društvo je izvršilo prenos obaveza koje dospijevaju za naplatu do jedne godine na kratkoročne obaveze u iznosu od 59.772 KM.

Društvo je u 2019. godini zaključilo ugovor sa Novom bankom a.d. Banja Luka o dugoročnom kreditu broj: 5550000043926759 od 05.07.2019. godine na iznos od 900.000 KM. Kredit će se otplaćivati u 51 jednakih rata uz promjenjivu kamatnu stopu koja u trenutku zaključenja ugovora iznosi 3,90 % godišnje. Sredstva obezbjeđenja kredita su bjanko potpisane i ovjerene mjenice i nalozi za plaćanje kao i hipoteka na nekretninama. Stanje dugoročnih obaveza na dan bilansiranja je 833.235 KM. Društvo je izvršilo prenos obaveza koje dospijevaju za naplatu do jedne godine na kratkoročne obaveze u iznosu od 157.434 KM.

8. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Kratkoročni krediti u zemlji	3.115.008	2.637.958
2. Dio dugoročnih kredita koji dospjeva za plaćanje do jedne godine	316.523	491.438
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno (1 i 2)	3.431.531	3.129.396

Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita u zemlji se odnose na kratkoročne i revolving kredite koji se koriste kod banaka: Nova banka a.d. Banja Luka, NLB banka a.d. Banja Luka i Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo.

**9. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE I TEKUĆE
OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT**

	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.	U KM
1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	161.082	342.123	
2. Dobavljači u zemlji	1.006.932	1.117.029	
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 i 2)	1.168.014	1.459.152	
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	137.904	144.115	
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	9.796	10.037	
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	66.067	70.135	
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 3)	213.767	224.287	
1. Obaveze za učešće u dobitku	311.172	112.068	
2. Obaveze prema zaposlenima	1.981	6.040	
III Druge obaveze - ukupno (1 i 2)	313.153	118.108	
IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	7.065	46.472	
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	5.283	5.733	
2. Obaveze za doprinose koji terete troškove	90	104	
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine bez tekućih obaveza za porez na dobit (1 i 2)	5.373	5.837	
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	1.707.372	1.853.856	
Tekuće obaveze za porez na dobit	4.056	2.027	

Obaveze po osnovu primljenih avansa na dan bilansiranja iznose 161.082 KM i skoro u cijelosti se odnose na uplate koje su izvršila fizička lica kupci stanova i garaža.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iznose 1.006.932 KM. Od dobavljača se uglavnom nabavlja oprema, građevinski materijal, stolarija, usluge kooperanata, usluge prevoza i ostalo. Društvo je u toku godine vršilo usklajivanje obaveza sa dobavljačima na osnovu dostavljenih Izvoda otvorenih stavki od strane dobavljača.

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada se odnose na novembar i decembar mjesec 2019. godine.

Društvo ne vrši rezervisanja za otpremnine zaposlenih prema MRS-19 Primanja zaposlenih, nego svake godine formira troškove za one radnike kojima se vrši isplata otpremnine u toj godini. U 2019. godini je trošak otpremnine iznosio 12.683 KM.

10. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM 31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Obračunati prihodi budućeg perioda	137.678	304.115
2. Ostala pasivna vremenska razgraničenja	22.034	27.563
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno (1 i 2)	159.712	331.678

Obračunati prihodi budućeg perioda iznose 137.677 KM i odnosi se na avansne fakture ispostavljene kupcima uglavnom fizičkim licima.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 22.034 KM se odnose na avansne fakture dobavljača.

11. POSLOVNI PRIHODI

	U KM 31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	249.740	351.187
I Prihod od prodaje robe - ukupno	249.740	351.187
1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	3.928.260	3.552.882
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno	3.928.260	3.552.882
Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	4.178.000	3.904.069
1. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	404.914	1.287.069
III Promjena vrijednosti zaliha učinaka - ukupno	404.914	1.287.069
1. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacije i povraćaja poreskih dažbina	0	28.927
2. Prihodi iz namijenskih izvora finansiranja	9.429	0
3. Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	11.296	12.241
IV Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 3)	20.725	41.168
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I do IV)	4.603.639	5.232.306

12. POSLOVNI RASHODI

	U KM 31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Nabavna vrijednost prodate robe	157.904	168.549
I Nabavna vrijednost prodate robe - ukupno	157.904	168.549
1. Troškovi materijala za izradu	1.505.774	2.119.063
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	16.044	16.327

3. Troškovi goriva i energije	247.500	243.038
II Troškovi materijala - ukupno (1 do 3)	1.769.318	2.378.428
1. Troškovi bruto zarada	1.213.018	1.260.414
2. Troškovi bruto naknada zarada	45.523	68.466
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	11.119	11.974
III Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 do 3)	1.269.660	1.340.854
IV Troškovi amortizacije	160.712	171.346
1. Troškovi usluga na izradi učinaka	766.762	768.910
2. Troškovi transportnih usluga	20.803	21.877
3. Troškovi usluga održavanja	97.228	69.041
4. Troškovi reklame i propagande	4.294	142
5. Troškovi ostalih usluga	37.723	48.268
V Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 5)	926.810	908.238
1. Troškovi neproizvodnih usluga	34.255	26.772
2. Troškovi reprezentacije	3.208	3.675
3. Troškovi premije osiguranja	6.207	10.558
4. Troškovi platnog prometa	27.691	37.658
5. Troškovi članarina	2.033	1.376
6. Troškovi poreza	13.800	17.288
7. Troškovi doprinosa	2.722	2.914
8. Ostali nematerijalni troškovi	18.773	14.125
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	108.689	114.366
Ostali poslovni rashodi - ukupno (V i VI)	1.035.499	1.022.604
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VI)	4.393.093	5.081.781

13. FINANSIJSKI PRIHODI

	U KM	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Prihodi od kamata	0	373	
2. Pozitivne kursne razlike	0	133	
3. Ostali finansijski prihodi	11.196	27.055	
Finansijski prihodi - ukupno (1 do 3)	<b style="text-align: right;">11.196	<b style="text-align: right;">27.561	

14. FINANSIJSKI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Rashodi kamata	157.098	133.340
2. Negativne kursne razlike	74	115
Finansijski rashodi - ukupno (1 i 2)	157.172	133.455

15. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Naplaćena otpisana potraživanja	2.461	0
2. Prihodi od smanjenja obaveza i ostali prihodi	16.736	16.811
I Ostali prihodi - ukupno (1 i 2)	19.197	16.811
OSTALI PRIHODI - UKUPNO	19.197	16.811

16. OSTALI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	840	236
I Ostali rashodi - ukupno	840	236
OSTALI RASHODI - UKUPNO	840	236

17. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Prema izjavi odgovornog lica, protiv Društva nema pokrenutih sudske sporova od strane drugih lica.

Društvo je pokrenulo sudske sporove za naplatu svojih potraživanja. Sporovi su okončani u korist Društva.

18. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma bilansiranja nije bilo poslovnih transakcija i dogadaja koji bi imali materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Društva.

19. ZARADA PO AKCIJI

	31.decembra 2019.	31. decembar 2018.	U KM
Neto dobitak tekućeg perioda	59.507	51.405	
Broj akcija	1.086.885	1.086.885	
Zarada po akciji (osnovna)	<u>0,0547</u>	<u>0,0473</u>	

20. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Iznos u vanbilansnoj evidenciji od 1.239.762 KM se odnosi na bankarske garancije.

21. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na plate, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme, te ne postoji dugogodišnja praksa primjene, a sa druge strane propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenim poreskim sistemom.